

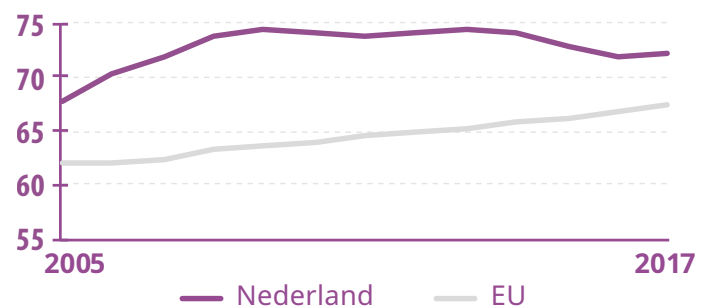
Gendergelijkheidsindex 2019: Nederland

Met **72,1 van de 100 punten** neemt Nederland in de EU op de gendergelijkheidsindex de zesde plaats in. De score is 4,7 punten hoger dan de score van de EU. Tussen 2005 en 2017 steeg de score van Nederland met 4,3 punten (- 0,8 punten sinds 2015). Nederland boekt in een trager tempo dan andere EU-lidstaten vooruitgang in de richting van gendergelijkheid, en is sinds 2005 één plaats gezakt.

Nederland scoort in alle domeinen hoger dan de EU, met uitzondering van het domein macht. De hoogste score van Nederland is in het domein gezondheid (90,0 punten). De ongelijkheid tussen mannen en vrouwen is het grootst in het domein macht (50,0 punten), hoewel deze score sinds 2005 het meest is verbeterd (+ 9,7 punten). De vooruitgang is tot stilstand gekomen in het domein gezondheid (+ 0,3 punten sinds 2005) en is verslechterd in het domein tijd (- 2,5 punten sinds 2005).

De indexscores van Nederland zijn tussen 2005 en 2017 verbeterd. In deze periode had Nederland hogere scores dan de EU, die echter langzamer verbeterden. De kloof tussen Nederland en de EU is in de loop der tijd kleiner geworden.

De kloof tussen Nederland en het EU-gemiddelde is kleiner geworden

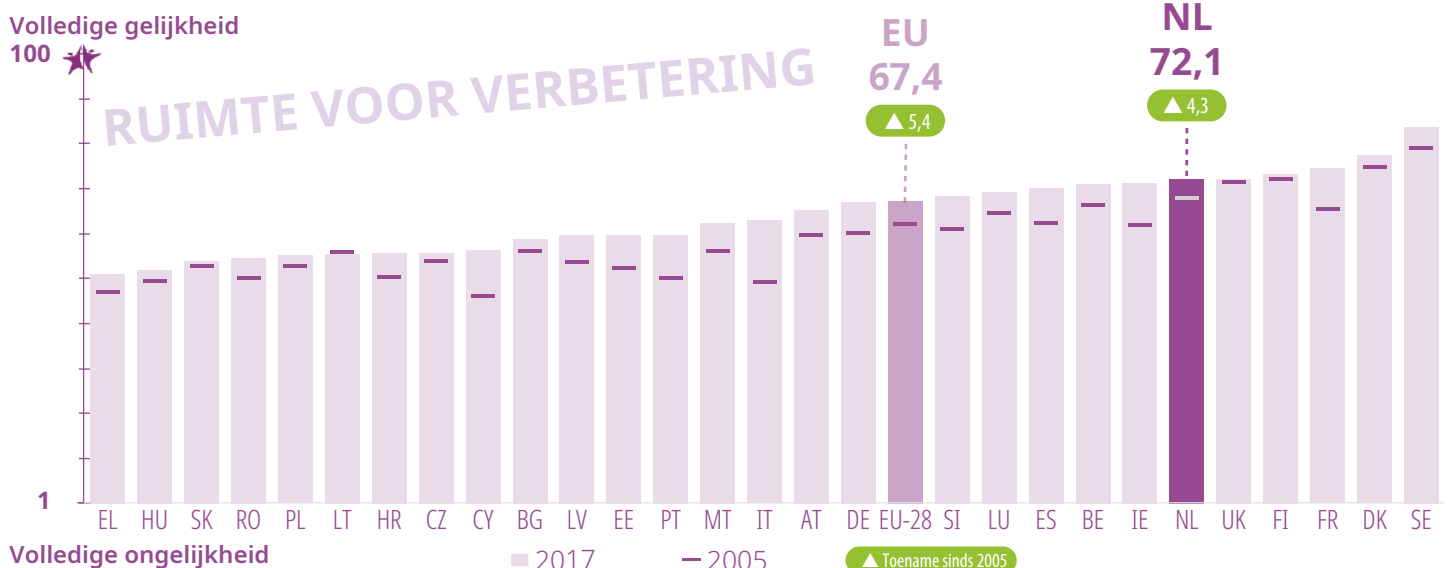

Elk jaar worden de EU-lidstaten en de EU in haar geheel beoordeeld om na te gaan in hoeverre gendergelijkheid is bereikt. De index werkt met een schaal van 1 tot en met 100, waarbij 1 staat voor volledige ongelijkheid en 100 voor volledige gelijkheid.

De scores zijn gebaseerd op de kloof tussen mannen en vrouwen en de bereikte resultaten in zes kerndomeinen: werk, geld, kennis, tijd, macht en gezondheid. Twee extra domeinen zijn in de index geïntegreerd, maar hebben geen invloed op de eindscore. In het domein intersectionele ongelijkheden wordt uitgelicht hoe genderongelijkheden tot uiting komen in combinatie met leeftijd, handicaps, geboorteland, onderwijs en gezinstype. In het domein geweld tegen vrouwen worden ervaringen van vrouwen op het gebied van geweld gemeten en geanalyseerd.

De gendergelijkheidsindex 2019 biedt niet alleen een momentopname van de indexscores, maar omvat ook een thematische focus op het evenwicht tussen werk en privéleven.

Scores op de gendergelijkheidsindex voor de EU-lidstaten, 2005 en 2017

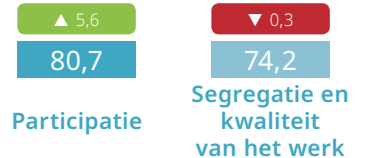

Werk

De score van Nederland in het domein werk is 77,4, waaruit blijkt dat er sinds 2005 vooruitgang is geboekt met 2,6 punten (+ 0,7 punten sinds 2015), met verbeteringen in het subdomein participatie. Nederland staat sinds 2005 op de derde plaats in de EU in het domein werk.

De arbeidsparticipatie (20-64 jaar) is 74 % onder vrouwen en 84 % onder mannen. Met een totale arbeidsparticipatie van 79 % is Nederland niet ver verwijderd van zijn nationale EU-werkgelegenheidsdoelstelling voor 2020 van 80 %. Het aantal werknemers in voltijdequivalenten (VTE) is tussen 2005 en 2017 gestegen van 35 % naar 37 % voor vrouwen en gedaald van 62 % naar 58 % voor mannen, waardoor de genderkloof kleiner is geworden (van 28 procentpunten (p.p.) tot 21 p.p.). Tussen vrouwen en mannen bij stellen met kinderen is de kloof veel groter dan bij stellen zonder kinderen (31 p.p. en 14 p.p.). Ongeveer 76 % van de vrouwen werkt parttime, tegenover 29 % van de mannen. Gemiddeld werken vrouwen 25 uur en mannen 35 uur per week.

De ongelijke concentratie van vrouwen en mannen in verschillende sectoren van de arbeidsmarkt blijft een probleem: 35 % van de vrouwen is werkzaam in het onderwijs, de gezondheidszorg en het maatschappelijk werk, tegenover 10 % van de mannen. In de wetenschap, technologie, techniek en wiskunde zijn minder vrouwen (4 %) dan mannen (28 %) werkzaam.

▲ Toename sinds 2005 ▼ Afname sinds 2005

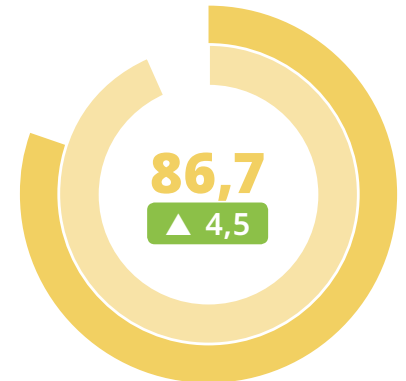

Geld

De score van Nederland in het domein geld is 86,7, waaruit blijkt dat er sinds 2005 vooruitgang is geboekt met 4,5 punten (- 0,1 punt sinds 2015), met verbeteringen in de financiële situatie van zowel vrouwen als mannen. Nederland staat op de zesde plaats in de EU in het domein geld en staat 6,2 punten boven de score van de EU.

Hoewel het gemiddelde maandloon voor zowel vrouwen (+ 14 %) als mannen (+ 8 %) tussen 2006 en 2014 steeg, blijft de genderkloof bestaan: vrouwen verdienen 21 % minder dan mannen. Bij stellen met kinderen verdienen vrouwen 46 % minder dan mannen (36 % minder voor vrouwen bij stellen zonder kinderen).

Het risico op armoede is tussen 2005 en 2017 toegenomen: 13 % van de vrouwen (+ 4 p.p.) en mannen (+ 4 p.p.) loopt risico. Het hoogste risico op armoede lopen alleenstaande ouders (32 %), alleenstaande mannen (26 %), jongeren tussen 15 en 24 jaar (25 %) en mannen die buiten Nederland zijn geboren (25 %). Tussen 2005 en 2017 was er een stijging in de ongelijkheden in inkomensverdeling onder vrouwen en een lichte daling onder mannen evenals tussen vrouwen en mannen. Vrouwen verdienen gemiddeld 85 cent voor iedere euro die een man per uur verdient. Dit is een loonkloof van 15 %. De pensioenkloof tussen mannen en vrouwen bedraagt 41 %.

▲ Toename sinds 2005

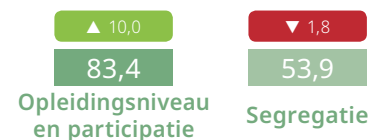

Kennis

De score van Nederland in het domein kennis is 67,1, een stijging van 3,2 punten sinds 2005 (- 0,2 punten sinds 2015). Nederland staat in de EU op de zevende plaats in het domein kennis, 3,6 punten boven de score van de EU. Opleidingsniveau en participatie zijn aanzienlijk verbeterd. Nederland staat in de EU in dit subdomein op de tweede plaats.

Het aandeel vrouwelijke afgestudeerden in het hoger onderwijs blijft lager dan dat van mannen, hoewel de genderkloof tussen 2005 en 2017 kleiner is geworden (van 5 p.p naar 2 p.p.). Ongeveer 29 % van de vrouwen en 31 % van de mannen heeft een opleiding in het hoger onderwijs afgerond (tegenover 22 % en 27 % in 2005). De genderkloof is breder in de groep vrouwen en mannen van 65 jaar of ouder (15 p.p.), waar meer mannen zijn afgestudeerd. Nederland heeft zijn nationale EU-2020-streefcijfer gehaald van minstens 40 % van de 30- tot 34-jarigen die hoger onderwijs heeft genoten. Het huidige cijfer is 49 % (53 % voor vrouwen en 46 % voor mannen). De deelname aan een leven lang leren is tussen 2005 en 2017 iets toegenomen. Ongeveer 26 % van de vrouwen en 25 % van de mannen neemt deel aan formeel en niet-formeel onderwijs en opleiding. Nederland heeft de op vier na hoogste participatiegraad in de EU.

De ongelijke concentratie van vrouwen en mannen in verschillende studierichtingen in het hoger onderwijs blijft voor Nederland een uitdaging. Ongeveer 38 % van de vrouwelijke studenten volgt een studie op het gebied van onderwijs, gezondheid en welzijn, of geesteswetenschappen en letteren, tegenover 20 % van de mannen.

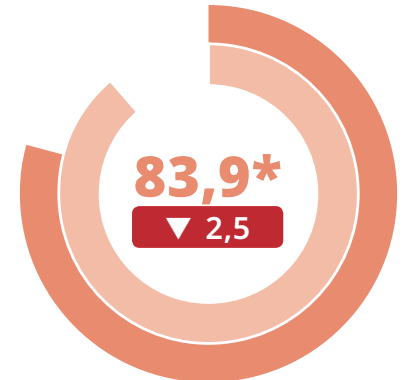
▲ Toename sinds 2005 ▼ Afname sinds 2005

Tijd

De score van Nederland in het domein tijd is sinds de vorige uitgave van de index niet veranderd, omdat er geen nieuwe gegevens beschikbaar zijn. De gegevens voor dit domein zullen naar verwachting in 2021 worden geactualiseerd. Met frequentere gegevens over tijdbesteding zou de vooruitgang in dit domein beter kunnen worden gevolgd.

In het domein tijd scoort Nederland 83,9, de op een na hoogste score in de EU. De ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in tijdverdeling voor zorgtaken blijft een probleem, terwijl de deelname van zowel vrouwen als mannen aan sociale activiteiten sinds 2005 is afgenomen. Vrouwen nemen in het gezin meer zorgtaken op zich: 39 % van de vrouwen besteedt ten minste 1 uur per dag aan zorg en opvoeding van familieleden, tegenover 28 % van de mannen. De genderkloof is sinds 2003 afgenomen (van 14 p.p. tot 10 p.p.). Bij stellen met kinderen neemt 93 % van de vrouwen en 83 % van de mannen dagelijkse zorgtaken voor hun gezin op zich. Meer vrouwen (81 %) dan mannen (47 %) besteden elke dag ten minste één uur aan koken en huishoudelijk werk.

Een kleiner deel van de vrouwen (56 %) dan van de mannen (58 %) neemt deel aan sportieve, culturele en recreatieve activiteiten buitenshuis. Ongeveer 22 % van de vrouwen en mannen is betrokken bij vrijwilligerswerk of liefdadigheidsactiviteiten.

Macht

De score van Nederland in het domein macht is 50,0, een stijging van 9,7 punten sinds 2005 (- 2,9 punten sinds 2015). Het is de laagste score voor Nederland in alle domeinen, 1,9 punten lager dan de score van de EU in dit domein. Sinds 2005 is er verbetering opgetreden in het subdomein economische macht, terwijl er sprake is van een achteruitgang in het subdomein sociale macht. In het domein macht staat Nederland in de EU op de twaalfde plaats.

Tussen 2005 en 2018 is het aandeel vrouwen toegenomen onder ministers (van 35 % tot 42 %) en onder leden van regionale vergaderingen (van 28 % tot 32 %). Het aandeel vrouwelijke parlementariërs is in dezelfde periode licht gedaald (van 36 % naar 35 %).

In het subdomein economische macht is tussen 2005 en 2018 verbetering opgetreden, als gevolg van toegenomen participatie van vrouwen in de raden van bestuur van de grootste beursgenoteerde ondernemingen (van 7 % tot 30 %). Het aandeel vrouwen in de raad van bestuur van de centrale bank daalde daarentegen in dezelfde periode van 11 % naar 0 %. In het subdomein sociale macht maken vrouwen een derde deel uit van de leden van de raad van bestuur van organisaties voor wetenschapsfinanciering en publieke omroepen, en 26 % van de leden van de raad van bestuur van de hoogste besluitvormingsorganen van nationale olympische sportorganisaties.

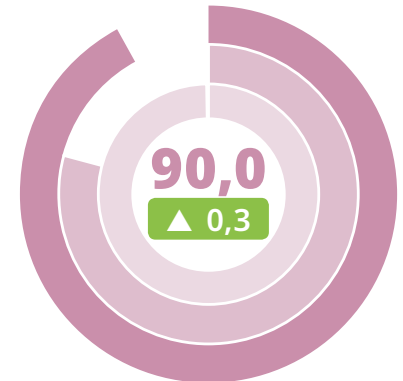

Gezondheid

De score van Nederland in het domein gezondheid is 90,0, een bescheiden toename sinds 2005 (+ 0,1 punt sinds 2015). Er zijn kleine verbeteringen in de toegang tot gezondheidsdiensten, terwijl de gezondheidsstatus iets is verslechterd (er zijn geen nieuwe gegevens voor het subdomein gezondheidsgedrag).

Tussen 2005 en 2017 is er geen verandering opgetreden in de zelf ervaren goede gezondheid. Ongeveer 73 % van de vrouwen en 79 % van de mannen beschouwt zichzelf als in goede gezondheid. De tevredenheid met de gezondheid neemt toe met het onderwijsniveau van de betrokkene en neemt af naargelang de leeftijd. De levensverwachting is tussen 2005 en 2016 voor zowel vrouwen als mannen toegenomen. Vrouwen leven gemiddeld drie jaar langer dan mannen (83 jaar tegenover 80 jaar). Het aantal gezonde levensjaren is in Nederland gedaald van 64 tot 58 voor vrouwen en van 65 tot 63 voor mannen.

Nederland scoort in de EU het hoogst in het subdomein toegang tot gezondheidszorg. Minder dan 1 % van de vrouwen en mannen maakt melding van onvervulde medische behoeften (tegenover 2 % en 1 % in 2005). Door vrouwen en mannen wordt bijna geen melding gemaakt van onvervulde behoeften aan tandheelkundige onderzoeken (minder dan 1 % voor beide tegenover 7 % van de vrouwen en 8 % van de mannen in 2005). De meeste onvervulde behoeften aan medische zorg worden gemeld door mannen die buiten de EU zijn geboren (12 %), 8 p.p. meer dan vrouwen die buiten de EU zijn geboren en 10 p.p. meer dan mannen die in Nederland zijn geboren.

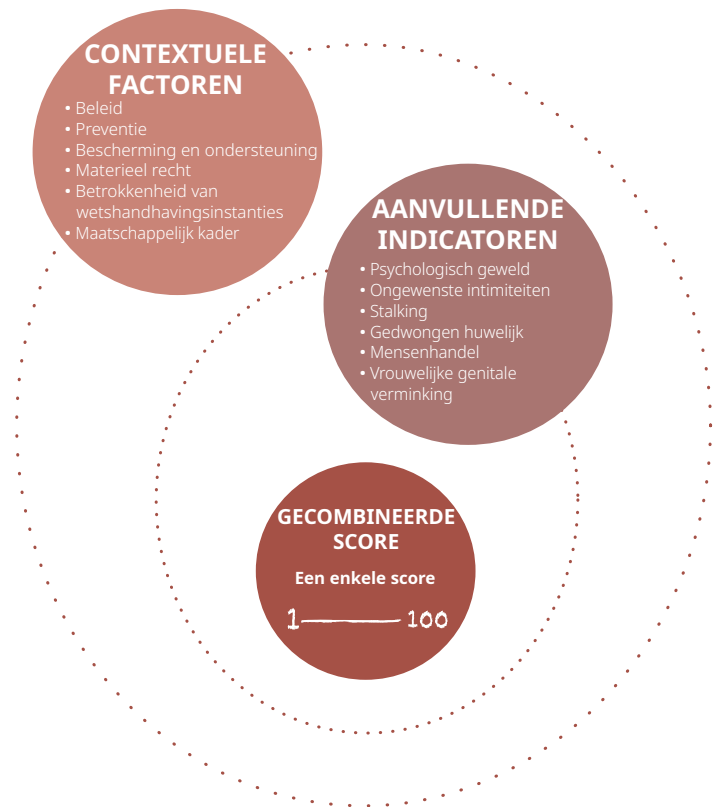
Geweld

Geweld tegen vrouwen is zowel een gevolg als een oorzaak van hardnekkige genderongelijkheden op het gebied van werk, gezondheid, geld, macht, kennis en tijd. In tegenstelling tot de andere domeinen worden in dit domein niet de verschillen tussen de situatie van vrouwen en mannen gemeten, maar worden de ervaringen van vrouwen op het gebied van geweld onderzocht. Daarom wordt het domein geweld niet meegenomen in de berekeningen van de gendergelijkheidsindex. In plaats daarvan wordt de berekening gemaakt als afzonderlijke gecombineerde score van drie aspecten: prevalentie, ernst en openbaarmaking van geweld tegen vrouwen. De berekening van de scores is gebaseerd op de resultaten van de enquête in 2014 van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten. Sindsdien heeft er geen EU-breed onderzoek naar gendergerelateerd geweld plaatsgevonden. De scores kunnen pas worden geactualiseerd wanneer de volgende enquête is voltooid.

Nederland heeft het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (het Verdrag van Istanbul) in november 2015 ondertekend en geratificeerd.

In het domein geweld worden geactualiseerde gegevens gepresenteerd over drie aanvullende indicatoren waarmee feminicide, vrouwelijke genitale verminking en mensenhandel kunnen worden gevolgd. Dergelijke gegevens worden echter niet door alle lidstaten verzameld en verbeteringen in de gegevensverzameling zijn noodzakelijk.

In 2016 registreerde Nederland 21 vrouwelijke slachtoffers van moord door een partner en 7 vrouwelijke slachtoffers van moord door een familielid. Het land verstrekt geen gegevens over het aandeel meisjes (in de ingezeten migrantenpopulatie) dat risico loopt op genitale verminking. Statistieken over mensenhandel worden verzameld en gerapporteerd. In 2016 werden 726 vrouwen als slachtoffer

van mensenhandel geregistreerd. Vergelijkbare gegevens, uitgesplitst naar geslacht, zijn essentieel voor de ontwikkeling van EU-brede strategieën voor het voorkomen en uitbannen van geweld tegen vrouwen in alle lidstaten.

Thematische focus op het evenwicht tussen werk en privéleven

De gendergelijkheidsindex 2019 is gericht op het evenwicht tussen werk en privéleven — een kwestie van groot politiek belang in de EU. Naast de indicatoren voor het evenwicht tussen werk en privéleven die in de index zijn opgenomen (bv. op het gebied van werk, tijd en kennis), biedt de thematische focus aanvullende indicatoren — een scorebord voor het evenwicht tussen werk en privéleven (WLB-scorebord). Het WLB-scorebord bestrijkt drie brede gebieden: betaald werk, onbetaald werk (zorg) en onderwijs en opleiding. Het bevat 15 indicatoren in 6 specifieke aandachtsgebieden: beleid inzake ouderschapsverlof; zorg voor kinderen en kinderopvang; informele zorg voor ouderen en mensen met een handicap en langdurige zorg; vervoer en infrastructuur; flexibele werkregelingen, en een leven lang leren.

Beleid inzake ouderschapsverlof

Dankzij het ouderschapsverlof kunnen ouders hun zorgtaken en werk in evenwicht brengen. Het is echter vaak voor potentiële ouders niet beschikbaar, omdat de vraag of zij ervoor in aanmerking komen, kan afhangen van verschillende criteria, bijvoorbeeld of zij al dan niet betaald werk verrichten; of zij werknemer of zelfstandige zijn; de sector waarin zij werkzaam zijn, en hoelang zij al in dienst zijn. Ook is het mogelijk dat het verlof niet toegankelijk is voor stellen van hetzelfde geslacht of voor migranten. Veranderingen op de arbeidsmarkt, zoals de groei van atypische vormen van werk (bv. tijdelijke contracten en oproepwerk, schijnzelfstandigheid, werk op basis van vouchers), hebben geleid

tot toenemende bezorgdheid over de toegang van ouders tot verlofregelingen, met name in gevallen waarin de toegang is gebaseerd op definities van traditionele standaardarbeidsrelaties.

In 2016 kon 36 % van de vrouwen en 25 % van de mannen van 20-49 jaar (potentiële ouders) geen aanspraak maken op ouderschapsverlof in Nederland. 63 % van de vrouwen en 48 % van de mannen kwam niet in aanmerking vanwege werkloosheid of inactiviteit. De overige 37 % van de vrouwen en 52 % van de mannen kwamen niet in aanmerking voor ouderschapsverlof omdat zij te kort in dienst waren. Stellen van hetzelfde geslacht komen in

Nederland in aanmerking voor ouderschapsverlof. 17 % van de vrouwen en 15 % van de mannen in de werkende

bevolking kon geen aanspraak maken op ouderschapsverlof.

Informele en formele kinderopvang

Naarmate het aantal tweeverdieners en eenoudergezinnen groeit, ontstaan er nieuwe behoeften aan formele kinderopvang. Hoogwaardige, beschikbare, toegankelijke en betaalbare kinderopvang is van essentieel belang om ouders in staat te stellen actief op de arbeidsmarkt te zijn of te blijven en de genderkloof op de arbeidsmarkt te verkleinen.

Van alle informele zorgverleners van kinderen in Nederland is 57 % vrouw. 59 % van de vrouwen en 52 % van de mannen is minstens enkele keren per week betrokken bij de zorg voor of de opvoeding van hun kinderen of kleinkinderen. In vergelijking met het EU-gemiddelde (56 % van de vrouwen en 50 % van de mannen) zijn in Nederland meer vrouwen en mannen betrokken bij de zorg voor of de opvoeding van hun kinderen of kleinkinderen. De genderkloof is groter tussen vrouwen en mannen die werken (79 % en 64 %), binnen de leeftijdsgroep van 20-49 jaar (97 % en 83 %), en tussen vrouwen en mannen die werkzaam zijn in de particuliere sector (79 % en 62 %).

Nederland heeft beide doelstellingen van Barcelona gehaald: ten minste 33 % van de kinderen onder de 3 jaar en 90 % van de kinderen tussen de 3 jaar en de schoolgaande leeftijd in de kinderopvang. Ongeveer 62 % van de kinderen onder de 3 jaar zit in een of andere vorm van formele zorg (slechts 6 % van de kinderen in deze leeftijd zit ten minste 30 uur per week in de formele kinderopvang). Dit is de op een na hoogste dekking in de EU. Er wordt voorzien in formele kinderopvang voor 95 % van de kinderen vanaf 3 jaar tot de leerplichtige leeftijd (20 % zit ten minste 30 uur per week in de formele kinderopvang). Ongeveer 13 % van de huishoudens maakt melding van onvervulde behoeften aan formele kinderopvang in Nederland. Alleenstaande moeders maken vaker melding van onvervulde behoeften aan formele kinderopvang (18 %) in vergelijking met stellen met kinderen (13 %).

Informele zorg voor ouderen en personen met een handicap en langdurige zorg

Beschikbare, toegankelijke en betaalbare zorgdiensten en infrastructuur zijn van cruciaal belang willen mensen met zorgtaken een gezond evenwicht tussen hun zorgtaken en hun werk behouden. Dit geldt met name voor vrouwen, die vaak meer dan mannen betrokken zijn bij zowel formele als informele zorg van ouderen en/of personen met een handicap. In het licht van de opkomende demografische trends, zoals de vergrijzing van de bevolking, de lagere geboortecijfers en bijgevolg de afname van de bevolking in de werkende leeftijd, wordt de behoefte aan formele en informele diensten voor langdurige zorg belangrijker dan ooit.

De meeste mantelzorgers voor ouderen en/of personen met een handicap in Nederland zijn vrouw (60 %). Het aandeel vrouwen en mannen dat zich meerdere dagen per week of elke dag met informele zorg voor ouderen en/of personen met een handicap bezighoudt, is 11 % en 8 %.

Het aandeel vrouwen in de informele zorg is 4 p.p. lager dan het EU-gemiddelde, de betrokkenheid van mannen 2 p.p. lager. Ongeveer 17 % van de vrouwen en 10 % van de mannen in de leeftijd van 50-64 jaar zorgt voor ouderen en/of personen met een handicap, tegenover 10 % van de vrouwen en 4 % van de mannen in de leeftijdsgroep van 20-49 jaar. Ongeveer 47 % van de vrouwelijke zorgverleners voor ouderen en/of personen met een handicap werkt, tegenover 54 % van de mannen die zorgtaken met professionele verantwoordelijkheden combineren. Ook in de EU zijn minder vrouwen dan mannen mantelzorger. Maar in Nederland is de genderkloof kleiner dan in de EU (7 p.p. tegenover 14 p.p. voor de EU). In de leeftijdsgroep van 50-64 jaar werkt 49 % van de vrouwelijke mantelzorgers, tegenover 73 % van de mannen. Ongeveer 43 % van de vrouwen en mannen in Nederland maakt melding van onvervulde behoeften aan professionele thuiszorgdiensten.

Vervoer en infrastructuur

Toegang tot betaalbare en hoogwaardige openbare infrastructuur, zoals zorg- en onderwijsfaciliteiten, gezondheidsdiensten en vervoer, heeft gevolgen voor de mogelijkheden van vrouwen en mannen om betaald werk met andere activiteiten in evenwicht te brengen. De ongelijke verdeling van zorgtaken en huishoudelijke taken tussen vrouwen en mannen is van invloed op de wijze waarop zij bepaalde vormen van vervoer en infrastructuur gebruiken of nodig hebben. De tijd die wordt besteed aan het woon-werkverkeer, is een goede indicatie of de bestaande openbare infrastructuur vrouwen en mannen helpt dan wel belemmert bij het verrichten van hun diverse dagelijkse activiteiten.

In Nederland zijn mannen gemiddeld iets meer tijd (ongeveer 47 minuten per dag) aan het woon-werkverkeer kwijt

dan vrouwen (43 minuten per dag). Stellen zonder kinderen zijn meer tijd aan het woon-werkverkeer kwijt dan stellen met kinderen, waarbij mannen in beide gevallen ongeveer 6-7 minuten meer reizen dan vrouwen. Alleenstaande vrouwen zijn ongeveer 45 minuten per dag van en naar hun werk onderweg, tegenover 43 minuten voor alleenstaande mannen. Vrouwen die deeltijds werken, reizen 41 minuten van hun woning naar het werk en terug, en mannen zijn 39 minuten onderweg.

In het algemeen reizen mannen vaker rechtstreeks van en naar het werk, terwijl vrouwen onderweg vaak meerdere activiteiten combineren: zij zetten bijvoorbeeld de kinderen bij school af of doen boodschappen.

Flexibele werkregelingen

Flexibele werkregelingen, zoals mogelijkheden om te schakelen tussen deeltijd- en voltijdwerk, flexibiliteit in werkuren en werken op afstand, bieden werknemers doorgaans meer zeggenschap over hoeveel, wanneer en waar zij kunnen werken. Flexibele werkregelingen kunnen, indien deze zorgvuldig zijn opgezet en rekening houden met de verschillende behoeften van vrouwen en mannen, het gemakkelijker maken werk en gezin te combineren. Ze kunnen mensen met zorgtaken in staat stellen als voltijdwerknemers de arbeidsmarkt te betreden.

Minder vrouwen (33 %) dan mannen (39 %) hebben geen controle over hun werktijden. De toegang tot flexibele werk-

regelingen is in Nederland beter dan in de EU, waar 57 % van de vrouwen en 54 % van de mannen geen mogelijkheid heeft hun werktijden te wijzigen. Ongeveer een derde van de vrouwen in de particuliere (33 %) en de publieke (35 %) sector, en 41 % van de mannen in beide sectoren, heeft geen controle over hun werktijden.

Hoewel er in Nederland meer vrouwen dan mannen in deeltijd werken, zijn er in 2017 veel minder vrouwen (6 %) dan mannen (23 %) die de overstap van deeltijds naar voltijds werk hebben gemaakt. De genderkloof is groter dan in de EU, waar 14 % van de vrouwen en 28 % van de mannen van deeltijds naar voltijds werk overstapte.

Een leven lang leren

Door de voortdurende technologische vooruitgang moeten werknemers zich in de loop van hun carrière voortdurend bijscholen en zich op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen en technologieën. Een leven lang leren is een katalysator voor gelijkheid van vrouwen en mannen, omdat vrouwen en mannen een grotere keuze krijgen in hun werk en meer mogelijkheden om zich ten volle te ontplooiën. De toegang tot een leven lang leren kan voor zowel vrouwen als mannen worden belemmerd door onvoldoende financiële middelen en tijdgerelateerde hindernissen, zoals conflicten met werkroosters en/of gezinstaken. Een leven lang leren kan vrouwen helpen naar de arbeidsmarkt terug te keren nadat zij vanwege zorgtaken hun loopbaan hebben onderbroken.

Nederland heeft in de EU de op drie na hoogste graad van deelname aan een leven lang leren (19 %), met een genderkloof van 2 p.p. Vrouwen (in de leeftijd van 25-64 jaar) ne-

men vaker deel aan onderwijs en opleiding dan mannen, ongeacht hun arbeidsstatus, met uitzondering van economisch inactieve mannen, die vaker deelnemen aan een leven lang leren dan economisch inactieve vrouwen (13 % tegenover 11 %). Conflicten met werkroosters vormen voor vrouwen evenzeer een hindernis voor deelname aan een leven lang leren als voor mannen (29 %). Gezinsverantwoordelijkheden worden gemeld als een hindernis voor deelname aan onderwijs en opleiding voor 44 % van de vrouwen tegenover 29 % van de mannen. In Nederland vormen gezinsverantwoordelijkheden meer een hindernis voor deelname aan een leven lang leren dan in de EU als geheel, terwijl werkroosters minder dan het EU-gemiddelde als hindernis worden genoemd. In de EU meldt 38 % van de vrouwen en 43 % van de mannen hun werkrooster als hindernis, en 40 % van de vrouwen en 24 % van de mannen meldt dat de deelname aan een leven lang leren wordt belemmerd door gezinsverantwoordelijkheden.

Meer informatie over de gendergelijkheidsindex op

<http://eige.europa.eu/gender-equality-index>

Europees Instituut voor gendergelijkheid

Het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) is het kenniscentrum van de EU voor gendergelijkheid. EIGE ondersteunt beleidsmakers en alle relevante instellingen bij hun inspanningen om de gelijkheid van mannen en vrouwen tot werkelijkheid te maken voor alle Europeanen, door hen te voorzien van specifieke deskundigheid en vergelijkbare en betrouwbare gegevens op het gebied van gendergelijkheid in Europa.

© Europees Instituut voor gendergelijkheid, 2019

Overname met bronvermelding toegestaan.

Europees Instituut voor gendergelijkheid
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LITOUWEN

Contactgegevens

<http://eige.europa.eu/>
[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)
twitter.com/eurogender
[youtube.com/user/eurogender](https://www.youtube.com/user/eurogender)
eige.sec@eige.europa.eu
+370 52157444

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie